

boere. Men særlig dog, fordi den vækker Tanker og meddeler Følelseslivet Elektricitet.

Med Sandhed kan man indrømme, at Forfatterinden i denne Bog har gjort sine egne Ord i Fortalen fyldest: „At forklare Mennesket — det er og har altid været den ægte Kunsts Opgave!“

G. R.

## Friskolebørns Bespising.

„Trangen stor — Hjælp absolut nødvendig!“, saaledes skriver hver Dag offentlig det private Selskab, der indsamler til Skolebørns Bespising i Friskolerne — og dog tøver Kommunen stadigt med at gribe aktivt ind til Gavn for de smaa sultne Munde.

Det er ikke Frygt for de skatteydende Borgeres Mishag, der holder Kommunens Ledere tilbage, ti her har Kvindernes Adresse saa fyldigt som muligt vist, at den offentlige Mening er for Kommunens Overtagelse af denne Pligt; men hvorfor da tøve?

Onsdagen den 14de Januar indsendtes den bekendte „Madadresse“ til Københavns Overpræsident med de 26,000 Underskrifter, og det er naturligvis ikke alene Kvinderne og de, der ved at underskrive Adressen viste, at de samstemmede med Andragendet, der venter med Længsel paa Magistratens Betænkning, men først og sidst de mange fattige Hjem, der maa se deres Børn lide Nød. Vi talte igaar med en fattig Moder til fire Børn; hendes to Børn fik varm Mad paa Skolen ved den private Godgørenhed 3 Gange hver 14de Dag. Det er Sandhed; mere kan Gaverne ikke strække til — og dog tøver Kommunen.

Har Kommunen ikke Penge, saa maa Staten yde det nødvendige, og hvis den heller ikke har Overflødighed, maa den virkelig tøve med at købe Kugler og Krudt, til Børnene har faaet Brød. Vi Kvinder vilde ikke tænke os herpaa.

Dog — vi gør maaské Magistraten Uret, naar vi mener, at den tøver. At Sagen endnu ikke har været fremme i Borgerrepræsentationen, betyder maaské blot, at de lægger en fuldstændig Plan til rette, som snarest muligt kan realiseres.

Det maa siges til Ære for alle Dagbladene i København, at de ikke har været kølige for denne Sag. De har ikke alene selv skrevet Indlæg til Gunst for Bespisningen, men de har ogsaa stadigt optaget forskellige Artikler herom. Saaledes findes i Berlingske Tidende den 24de Januar en temmelig indgaaende Artikel af Skolebestyrer Jakobsen om de to Hovedpunkter i Kvindernes Andragende, som vi vil anbefale vore Læsere at gøre sig bekendt med.

Hr. Jakobsen udtaler sig særlig om den Side ved „Madstederne“, som kunde blive til Gavn for de unge Tjenestpiger, naar Pigebørnene fra Afgangsklasserne ved en Elevtid i Køkkenerne kunde faa lidt Kendskab til det rent elementære i Kogekunsten. Det vil — som vi atter og atter har betonet — være en uhyre moralsk Støtte for den unge Pige, naar hun dog har en lille Smule Forberedelse til den Gerning, hun skal paatage sig som Tjenestpige; ti Ulykken, Misfornøjelsen paa begge Sider i Tjenestpigeforholdet, bunder dog tilsidst i, at Pigen

kastes ud, uden Forkundskaber, uden Dygtighed.

Selvfølgelig vil „Madsteder“ ved Skolen egne sig udmærket til Forskole for disse unge Piger — et Sted, hvor der vil blive nok at gøre til, at mange smaa Hænder kan tage fat.

Naar derimod Hr. Jakobsen fremhæver, at man i England ved slige Kogeskoler sælger Maden og derved faar en stor Indtægt, maa vi bestemt fraraade Kommunen at gøre sig Illusioner herom ved Skolebørns Bespising.

Det vilde blive en altfor alsidig Bedrift og kræve altfor stor Driftskapital, som efter vor Erfaring ikke vil kunne sættes i nær Forbindelse med Børnenes Køkken.

Nej, kan Kommunen blot oprette „Madsteder“, hvor Børnene kan blive bispiste, og hvor de efter Spisetid kan faa Lov at opholde sig, til de har lært deres Lektier, saa er meget vundet.

Bespising af de af Friskolens Skolebørn der trænger, et Opholdssted til Lektielesning for dem, hvis Hjem er lukket ved Forældres Fraværelse paa Arbejde, og Forskole for de af Skolens Pigebørn, der skal paatage sig Tjenestepigegerning, det er Ønsket i Andragendet til Kommunalbestyrelsen, og Iværksættelsen af saadanne „Madsteder“, det er det, vi alle venter paa med Længsel.

## Et af Københavns smukkeste Magasiner for Haandarbejder.

Der er faa Kvinder, som ikke fristes til at staa stille udenfor Vinduerne paa Hjørnet af Linésgade og Frederiksborggade; thi smukkere Kunstbroderier, Tegninger, kniplede og hæklede Blonder ser man ikke ret mange Steder. Skønt Københavns Damer staar højt i Udførelsen af kunstneriske Haandarbejder.

Men er Vinduerne indbydende, er det dog intet mod de henrivende Arbejder, som findes i Udstillingsskabene, hvilke adskillige Gange har været tomte og atter fyldte af moderne Broderier, siden de i Udstillingsaaret vandt Prisen: „Hæderlig Omtale“.

Her findes de skønneste Sofapuder med saa levende Blomster og Fugle, at man blot undrer sig over, man ikke hører Fuglesang eller fornemmer Blomsterduften. Her findes Brudeudstyr, lige fra Servietter, Pudevaar, Lagner med Tungebroderier og Knipninger til Sløjkjoler og søde smaa Børnesko med Førglemmigejer. Dog det er ikke blot de unge Fruer, der her kan faa deres Ønsker tilfredsstillede, selv den mest kritiske ældre Dame kan finde Filet guipure, Hede-bosyning, franske, venetianske, antike og russiske Broderier.

Men det interessante er dog, at saa godt som alle Ideerne i det væsentlige er givne af Fru Willumsen selv, som nu i 13 Aar har drevet denne Forretning samme Sted. Uheldige Omstændigheder tvang hende den Gang til at tage sig sammen og skaffe sig Erhverv. Uden Penge begyndte hun at brodere Navn paa Lommetørklæder, hækle Blonder o. s. v. og lagde sine smukke Arbejder i Vinduet. Hendes ualmindelige Kunsttalent vakte snart Opmærksomhed, saa hendes Industrimagasin blev søgt af mange. Saa snart hendes lille Datter blev saa stor, at hun kunde række

op over Disken, maatte hun, naar hun kom fra Skolen, kaste Bøgerne og hjælpe sin Moder.

Senere har Forretningen beskæftiget mange Damer, og den fører nu et stort Lager.

Vi underholdt os længe med den flinke, energiske Frue, der ved sin Dygtighed havde vist, hvad hun formaaede i Forretningslivet. Hun var enig med „Hvad vi vil“ og mente, at den vigtigste Betingelse for Kvinden var Ligestillelse med Manden i retslig Henseende. Hun udtalte sin Taknemlighed over for den Bayerske Lov af 7. Maj 1880 og saa i den et stort Fremskridt for den gifte Kvinde.

Hendes stærkt optagne Tid hindrede hende vel i at tage saa megen aktiv Del i den sociale Bevægelse, som hun ønskede, men Kvindesagen var for hende og hendes nu voksne Datter en Livssag; thi at Kvinderne for at skaffe sig Erhverv havde dobbelt Kamp, saaledes som de nu er stillede i det sociale Liv, det havde de erfaret.

Hun tilføjede, at Firmaet var villigt til hver Tirsdag Aften fra 8—10 at give unge ubemidlede Damer, som er Medlemmer af Kvindelig Fremskridtsforening, gratis Undervisning i fine Haandarbejder (se omstaaende Annonce).

Vi har ment, at Fru Willumsens Eksempel vil virke opmuntrende, og har derfor draget det frem for muligvis at give andre Kvinder Mod til at prøve paa lige som hun at omsætte deres Arbejde i Pengeværdier i Steden for, som det ofte gaar enligt stillede Kvinder: de mangler Selvillid og Forstaaelse af deres Arbejdsevner og bukker derfor let under i Kampen for Erhvervet.

## En kvindelig Sangforening.

Den første kvindelige Sangforening blandt Fagforeninger afholdt Koncert Lørdagen den 30. Januar paa Sortedamslund.

Det stærke Foreningsliv med Trang til Fællesskab ogsaa udenfor de rent faglige Interesser har blandt de kvindelige Arbejdere i Vinter sat sin Blomst i en Sangforening. Det er Tobaksarbejderne, der skal have Æren for denne Sag.

Det var en Fornøjelse at høre, hvorledes disse naturlige Kvindestemmer allerede paa nogle Maaneder var sammensungne, saa de faldt i fuldttonende Harmonier. Naturligvis forstaaar enhver, der kender lidt til Musik og Sang, at her ikke er Tale om en Kunstnydelse, da der kun er arbejdet nogle faa Maaneder, selv om Sanglæreren er nok saa dygtig. Saaledes lød Sopranstemmen haard og skrigende, medens dog baade første og anden Alt faldt køn og dæmpet; men særdeles fornøjeligt var det naturlige Liv og den Følelse, hvormed de unge Kvinder sang, og som især i den lille Folkevis „Til Østerland“ aldeles henrev Tilhørerne. Baade Ord og Melodi passede her til Kvindestemmer, og det vemodige, som bedst faar Udtryk gennem Kvinderøster, kom her fuldstændigt til sin Ret. Derimod kunde Korsangen „I skogen“ ikke maale sig med en Udførelse af gode Mandsstemmer.

Sangforeningen, som nu tæller 40 Medlemmer, er dannet af de kvindelige Tobaksarbejdere, men optager ogsaa andre Kvinder, der maatte ønske at deltage. Kontingentet